

# ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΕΩΚΟΠΙΑΝ ΤΟΥ ΙΚΑ

Δεχόμεθα ὅτι δὲν βαρύνει τὸν κ. Θηβαῖον τὸ κατάντημα τοῦ ΙΚΑ. Εἶναι γνωστὸν πόσον ὁ συνήθως φειδωλὸς, ὑπολογιστικὸς καὶ μετρημένος εἰς τὰ ἰδικὰ του, Νεοέλλη, γίνεται ἐλευθεριώτατος σκορπιστής, ὅταν διαχειρίζεται τὰ τῶν ἄλλων καὶ πρὸ πάντων τὰ τοῦ κοινοῦ. Αὐτὰ τὰ ἐγνώριζον πολλοὶ καὶ ἐμάντευον ποῦ ἐπρόκειτο νὰ φθάσωμεν μὲ τὸν κεντρικὸν ἀσφαλιστικὸν ὀργανισμόν. Ἐξ ἐνστικτοῦ τὰ διησθάνετο ἰδιαιτέρως ὁ ἐνδιαφερόμενος κόσμος τῶν μισθωτῶν, διὰ τοῦτο, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐτάχθη καὶ ἐμόχθησε—χωρὶς ἀποτέλεσμα, δυστυχῶς—νὰ ἐπιτύχη τὴν κατ' ἐπιχειρήσεις καὶ κατὰ κλάδους ἀσφάλειν, ὅπου ἡ διαχείρισις θὰ ἦτο ὑπὸ τὸν ἄμεσον ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τῶν ἠσφαλισμένων. Τόση δὲ ἦτο, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἡ δυσπιστία τῶν ἐργαζομένων, ὥστε, σχεδὸν συγχρόνως μὲ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ΙΚΑ, ἤρχισαν νὰ ἰδρύνωνται τὰ ἐπικουρικὰ ταμεῖα ἀσφαλίσεως. Ἄς σημειθῆ καὶ τοῦτο. Ὅλα τὰ ἐπικουρικὰ ταμεῖα—καὶ ἐξαιρούμεν ἐδῶ τὰ ἐλάχιστα ἐξ αὐτῶν, τὰ προικοδοτηθέντα μὲ «κοινωνικοὺς», ὡς ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ λέγωνται, κατ' εὐφημισμὸν, προφανῶς, πόρους—μὲ σημαντικῶς χαμηλότερον ποσοστὸν εἰσφορῶν, κατορθώνουν νὰ δίδουν ὑψηλοτέρας, ἐν συγκρίσει μὲ τὰς τοῦ ΙΚΑ, συντάξεις.

Εἶναι δὲ τοῦλάχιστον περιέργος ἡ ἐκπληξις, ἡ προκληθεῖσα ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ ἐλλείμματός. Ἀκόμη καὶ ἂν ἔλλειπον αἱ κομματικαὶ καὶ αἱ ἐργατοπατερικαὶ εἰσβολαὶ καὶ ὑπὸ ἀγγέλων ἐὰν εἶχε διοικηθῆ τὸ ΙΚΑ, πάλιν θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διαφυγῇ τὴν χρεωκοπίαν, ἐφ' ὅσον οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους παρεδόθη καὶ τὸ πλῆθος τῶν εἰδικῶν, τῶν συγκροτούντων τὸ ἐπιστημονικὸν ἐπιτελεῖον του, δὲν ἐσκοτίσθησαν καὶ ἂν ἐσκοτίσθησαν, δὲν ἐπέτυχον νὰ λύσουν τὸ κεφαλαιωδέστερον τῶν προβλημάτων παντὸς ἀσφαλιστικοῦ ὀργανισμοῦ: τὸ πρόβλημα δηλαδὴ τῆς μιᾶς παγίας ἰσοζυγίσεως τῶν διαχειριστικῶν τῶν διαπαντῶν, μὲ τὰς ἐξ ἐπενδύσεως τῶν κεφαλαίων του προσόδους. Ἡ ἀσφάλεισις εἶναι ὑπόθεσις ἀριθμῶν. Καὶ τὸ φυνικώτερον καὶ νομιμότερον τῶν πραγμάτων εἶναι νὰ ἔχη ὁ ἀσφαλιζόμενος τὴν ἀξίωσιν νὰ λαμβάνη, ὑπὸ τὴν μορφήν οἰασδήποτε φύσεως ἀντιπαροχῆς, ὁ ἴδιος ἢ οἱ ἰδιοκαὶ του, ὅσα ἐξ ἰδικῶν του εἰσφορῶν καὶ ἐκ καταβολῶν τοῦ ἐργοδότη, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἐκρατήθησαν. Χωρὶς τοῦτο, τὸ ἐλάχιστον,

ἡ ἀσφάλεισις δὲν θὰ εἶχε νόημα καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον ἢ συντήρησις τόσον πολυπλόκου καὶ δαπανηροῦ ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον, ὅπως ἀδαπάνως, μάλιστα δὲ καὶ μετὰ προσόδου, θὰ ἠδύνατο νὰ προτιμηθῆ ἢ κατὰθεσις εἰς τὴν οἰανδήποτε Τράπεζαν ἢ καὶ ὁ ἀπρόσδοτος μὲν, ἀλλ' ἀσφαλέστατος ἀποθησαυρισμός. Ἐξ ἄλλου, δὲν ἀσθενοῦν ὅλοι, ἐνῶ ὅλοι πληρώνουν. Καὶ τὰ ἀσφαλιστὰ ὑγείας εἶναι, τὸ ἔχομεν εἰπῆ πολλάκις, πλεόν ἢ πολυτελῆ. Ὑπὲρ τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι καὶ τὸ ὅτι δὲν φθάνουν ὅλοι εἰς τὸ ὑψηλὸν ὄριον ἡλικίας, τὸ προβλεπόμενον διὰ τὴν συνταξιοδότησιν καὶ ἀρκετοὶ δὲν ἀφήνουν προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας, ἀπολαμβάνοντα συντάξεως.

Ἡ τύχη τοῦ ΙΚΑ ὤφειλε νὰ εἶχε θεωρηθῆ ὡς προγεγραμμένη, ἀφ' ἧς αἱ δαπάναι του διαχειρίσεως ὑπερέβησαν τὰς ἐξ ἐπενδύσεων προσόδους του. Ὅλη ἡ πεῖρα, τὴν ὁποῖαν ἔχομεν τῶν δημοσίου χαρακτῆρος ὀργανισμῶν, διδάσκει ὅτι οὔτοι, ἀπὸ τὰ πρῶτα των βήματα μεταβάλλονται εἰς αὐτοσκοποὺς καὶ μεταθέτουν εἰς δευτέραν μοῖραν τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἰδρύθησαν. Ὑπὸ τὸ καθεστῶς ἐξ ἄλλου τῶν κομμάτων καὶ τῆς πολιτικῆς συναλλαγῆς, πᾶς δημοσίου χαρακτῆρος ὀργανισμός, ὅσον μεγαλειτέρους πόρους διαχειρίζεται, τόσον ἀκαταμάχητος πειρασμός ἀποβαίνει. Θὰ ἦτο πράγματι πολὺ νὰ ἀπαιτῆ κανεὶς ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς καὶ τὰ κόμματα, ὑπὸ τόσον φοβερὰν καθημερινὴν πίεσιν, μιᾶς Κοινωνίας χαρτομουντζουρωτῶν θεσιθῶν, νὰ εὐλαβοῦνται τὸ χρῆμα τῆς ἀσφαλίσεως καὶ νὰ μὴν ἐπιδίδωνται εἰς ἐκπόρθησιν τῶν Ταμείων Ἀσφαλίσεως, χάριν τῆς πελατείας των.

Καὶ μόνον, ἐπομένως, ἡ ἀναπόδραστος διαχειριστικὴ ἀκράτεια, θὰ τὸ εἶχεν ὀδηγήσει μοιραίως τὸ ΙΚΑ, εἰς τὴν χρεωκοπίαν, ἀργὰ ἢ γρήγορα. Ἐδῶ ὅμως τὴν ἐπεσπεύσαμεν, ἴσως διὰ νὰ μὴ παραταθῆ ἡ ἀγωνία του. Τοῦ ἐφορτώσαμε τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ πτωχευμένου τ.α.κ. Καὶ καλῶς μὲν ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις, ἀπαλλάττουσα τὸν καπνὸν ἀπὸ ὑποχρεώσεως, αἱ ὁποῖαι ἦσαν δυσβάστακτοι, ἀκόμη καὶ εἰς ἐποχὴν εὐτυχίας τοῦ προϊόντος. Ἀλλὰ πῶς, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νομιμοποιεῖται ἢ μεταθέσις τοῦ βάρους τούτου—ὀλοκλήρου μάλιστα—ἐπὶ τῶν ὤμων μιᾶς κατηγορίας πολιτῶν καὶ δὴ τῶν πτωχοτέρων; Αἱ στῆλαι αὐταὶ ἐδοκίμασαν νὰ ὑψώσουν τὴν φωνὴν των, ὅταν ἀπετολμήθη ἐκεῖνη ἡ ἀδικία. Ἡ διαμαρτυρία των ὅμως ἐπνίγη μέσα